

Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Olomouc, Mozartova 48

Mozartova 48/252, 779 00 Olomouc

Identifikátor školy: 600 140 211

Termín konání inspekce: 18. – 22. a 26. duben 2005

Čj:	m5-1054/05-05013
Signatura	om2cy142

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnou Základní školu Olomouc, Mozartova 48 (dále jen škola), příspěvkovou organizaci, jejímž zřizovatelem je Obec Olomouc, navštěvuje ve školním roce ve 14 třídách 286 žáků.

Podle posledního rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol škola sdružuje:

- základní školu – kapacita: 450 žáků
- školní družinu – kapacita: 75 žáků
- školní jídelnu – kapacita 350 jídel

Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Statutární město Olomouc zřídilo při škole k 1. 4. 2003 Radu školy.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání v předmětech český jazyk, občanská výchova, rodinná výchova a matematika na obou stupních základní školy vzhledem ke zvoleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání v předmětech český jazyk, občanská výchova, rodinná výchova a matematika na obou stupních základní školy vzhledem ke zvoleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací činnost kontrolovaných předmětů zajišťují učitelé s kvalifikací pro výuku na základní škole. Aprobaci pro předmět rodinná výchova nesplňuje žádný z vyučujících předmětu. Úplná kvalifikovanost učitelů se pozitivně odrazila v odborné interpretaci učiva i v používaných metodách a formách práce.

Organizační struktura školy s konkrétně vymezenými pravomocemi a funkčním informačním systémem umožňují efektivní řízení školy. Významnou funkci poradní, metodickou i organizační zaujímají metodické orgány. Jejich činnost se od poslední inspekce konané v roce 2001 výrazně zlepšila. Metodická pomoc a spolupráce učitelů 1. a 2. stupně základní školy, předávání zkušeností a informací z dalšího vzdělávání i vzájemné hospitace přispěly ke zkvalitnění výuky. Tyto metodické orgány se významnou měrou podílejí na analýze a hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Systém dalšího vzdělávání pracovníků není zcela koncepční. Učitelé si vybírají se souhlasem ředitele školy odborná školení a semináře z nabídky vzdělávacích center.

Kontrolní činnost členů vedení školy je plánovaná a časově vyvážená. Zahrnuje celou organizační strukturu. Výsledky kontrol jsou prokazatelným způsobem projednávány s jednotlivými zaměstnanci, v případě nutnosti jsou přijímána opatření k nápravě. Závěry z kontrol jsou pravidelně vyhodnocovány a jsou součástí analýzy činnosti školy prováděné ředitelem.

Kritéria pro hodnocení práce pedagogických i dalších zaměstnanců školy jsou stanovena v souladu s jejich profesním růstem a v praxi jsou aplikována.

Personální podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Materiálně-technické a prostorové podmínky umožňují v kontrolovaných předmětech plnit učební osnovy. Ve srovnání se stavem v době inspekce konané v roce 2001 došlo k výraznému zlepšení v počtu názorných pomůcek i estetickému vzhledu tříd a prostor školy.

Žáci i učitelé využívají fond školní knihovny, která obsahuje dostatek titulů krásné i odborné literatury. Pro výuku českého jazyka byly pořízeny v dostatečném množství základní jazykové příručky a názorné pomůcky.

Ke zlepšení došlo i ve vybavenosti školy didaktickou technikou, počítači a výukovými programy, které jsou využívány zejména ve volitelných a nepovinných předmětech a v době mimo vyučování.

Pro výuku matematiky mají učitelky 1. stupně k dispozici pestrý výběr učebních pomůcek i transparentních materiálů, průběžně jsou inovovány. Na 2. stupni je dostatek převážně starších, dříve centrálně dodávaných pomůcek, jejich kvalita i kvantita umožňují plnění vzdělávacích cílů předmětu.

Používané učebnice jsou platné, na 1. stupni některé učebnice plně nekorespondují s osnovami matematiky, což se negativně odrazilo při plánování a probírání učiva nad rámec osnov.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Výuka se řídí platnými učebními dokumenty (vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2). Týdenní hodinové dotace vyučovacích předmětů jsou stanoveny v návaznosti na tento materiál. Disponibilní hodiny v 7. – 9. ročníku byly využity dle pokynů MŠMT. V 7. ročníku se zvýšil počet volitelných předmětů, v 8. a 9. ročníku došlo k navýšení hodinových dotací předmětů český jazyk (9. ročník) a matematika (8. ročník).

Učební osnovy kontrolovaných předmětů jsou plněny, v matematice ve 3. – 5. ročníku bylo občas nediferencovaně plánováno a zařazováno učivo nad rámec daného ročníku (viz hodnocení předmětu). V 9. ročníku se od září 2004 do 13. dubna 2005 učilo stejné učivo v občanské i rodinné výchově, ale svým obsahem náleželo pouze do učiva občanské výchovy. Místo integrace učiva obou předmětů (učební dokumenty umožňují vyučovat oběma předmětům integrovaně jako komplexnímu předmětu při zachování celkové časové dotace) došlo k jeho duplicitě. V ostatních ročnících probíhá výuka obou předmětů bez integrace, v souladu s tematickými celky učebních osnov pro jednotlivé předměty. Kontrolou pedagogické dokumentace bylo zjištěno, že v občanské výchově (7 tříd) k datu konání inspekce odpadlo celkem 15 hodin a dalších 18 bylo suplováno.

Z výše uvedeného vyplývá, že v předmětech občanská výchova a rodinná výchova byly naplňovány specifické cíle stanovené osnovami pouze částečně. Kontrola realizace vzdělávacích cílů vedením školy nebyla v tomto ohledu plně účinná.

Organizace vzdělávání i nový školní řád reagují na změny související s platností nových právních předpisů. Zápisy v třídních knihách průkazně zachycují průběh vzdělávání, některé však postrádají konkrétnost, jejich kvalitu snižuje úroveň písemného záznamu. Rozvrh hodin koresponduje s učebním plánem, při jeho sestavení, zejména u předmětů s dvouhodinovou týdenní dotací, nebyly plně respektovány obecné didaktické zásady.

Vůči žákům i rodičům je vytvořen funkční informační systém (mj. konzultační hodiny učitelů, třídní schůzky, den otevřených dveří, průběžně doplňované webové stránky), mimořádnou pozornost věnuje škola dotazníkovým akcím nebo anketám poskytujících zpětnou vazbu k práci školy. Žáci průběžně využívají schránku důvěry, jejich připomínky, podněty nebo náměty jsou operativně řešeny. Škola má vytvořen účinný systém prevence sociálně patologických jevů, do doby konání inspekce neřešila žádný z možných negativních projevů. K dobré vzájemné spolupráci mezi školou a rodiči přispívá Rada školy.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Český jazyk, občanská výchova, rodinná výchova

Výuka probíhá plánovitě, v souladu s cíli základního vzdělání.

Stanovené vzdělávací cíle byly v navštívených hodinách vhodně konkretizovány ve vztahu k žákům a charakteru navštívených tříd. Jednotlivá témata na sebe plynule a logicky navazovala.

Materiální podpora výuky českého jazyka spočívala ve funkčním využívání učebnic, encyklopedií, jazykových příruček, názorných pomůcek a audiovizuální techniky.

Vedle tradičních metodických postupů s převažující frontální výukou zařazovali vyučující funkčně skupinovou a individuální práci, řízený rozhovor, práci s chybou, jazykové hry, v rodinné výchově projektové vyučování. V nižších ročnících učitelé důsledně aplikovali relaxační techniky, využívali celého prostoru třídy. V českém jazyce a rodinné výchově žáci svou aktivitou přispívali k naplňování výukových cílů. Kromě vstupní motivace využívali učitelé zkušeností žáků a pozitivního hodnocení jejich výkonů. Vhodně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. Náležitá pozornost nebyla věnována cílenému rozvoji komunikativních dovedností žáků.

V občanské výchově jediným zdrojem informací a organizátorem výuky byl učitel. Pomůcky byly využívány minimálně. Převažoval výrazný verbální i neverbální projev učitele, v omezené míře byl prokládán řízeným rozhovorem, při kterém se opíral o praktické zkušenosti žáků. Aktivní učení ani skupinová činnost nebyly zaznamenány. Uplatňovaný styl práce pouze částečně přispěl k rozvoji komunikativních a kooperativních dovedností žáků.

Podklady pro klasifikaci v českém jazyce získávají učitelé průběžně, formou ústního i písemného zkoušení, v občanské a rodinné výchově vyučující neprováděl k datu konání inspekce průběžnou klasifikaci.

Mezi učiteli a žáky výrazně převažovala pozitivní interakce, pedagogové vytvářeli žákům příznivé pracovní klima, poskytovali jim dostatečný prostor k vyjádření vlastního názoru.

Průběh a výsledky vzdělávání byly v českém jazyce a rodinné výchově velmi dobré, v občanské výchově dobré.

Matematika

Nedostatky zjištěné při minulé inspekci v plánování učiva na 1. stupni byly odstraněny jen částečně. Příkladně byla provedena pouze korekce násobilky ve 2. a 3. ročníku, další

záležitosti byly řešeny okrajově nebo vůbec. Výsledkem je nerespektování vzdělávacích cílů ve 3. – 5. ročníku. Na 2. stupni nebyly zjištěny v této oblasti nedostatky. Výukové cíle ve sledovaných hodinách byly stanoveny s ohledem na aktuální úroveň vědomostí žáků, složení tříd i náročnost probíraného učiva.

Od poslední inspekce se kvalita výuky zlepšila. Vyučující většinou volily vhodné metody i formy práce podporující kooperativní techniky učení a umožňující žákům tvořivě pracovat. K rozvoji jejich logického myšlení a samostatného úsudku přispělo zařazování problémových úkolů, aktualizace učiva, spojení teorie s praxí (matematika pro život), využívání zkušeností a poznatků z denního života. Úvodní opakování a procvičování mělo logickou stavbu, navazovalo na probranou učební látku, vhodně předcházelo novému učivu. Ve většině hodin měli žáci prostor k vyjádření a obhájení názoru. Účinná průběžná motivace a pozitivní způsob hodnocení žáky aktivizoval. Při samostatné práci vyučující zpravidla respektovaly jejich individuální pracovní tempo, při obtížích s řešením úloh jim poskytovaly adekvátní pomoc. Snaha o názornost byla posílena zařazováním vhodných učebních pomůcek a pracovních materiálů převážně na 1. stupni. Didaktická technika nebyla využita, přestože obsah probírané látky to umožňoval. Střídání činností spojených s pohybovou relaxací příznivě ovlivnilo psychohygienu výuky zejména na 1. stupni.

Negativem části sledované výuky bylo vyšší pracovní tempo, důsledkem byla nedostatečná zpětná vazba, omezený prostor pro dotazy a širší diskuzi, slabší nebo pomalejší žáci ztráceli kontakt a pouze pasivně sledovali výuku. Naopak nadanější žáci nebyli dostatečně vytíženi. V jednom případě při skupinové práci neměli žáci dostatek prostoru k prezentaci svých názorů a výsledků své práce. Závěrečné hodnocení průběhu vyučovacích jednotek a práce žáků bylo prováděno nepravidelně.

Příznivou pracovní atmosféru ovlivňoval většinou vstřícný přístup pedagogů k žákům, jejich verbální i neverbální projev a způsob komunikace. Výjimečné negativní projevy žáků byly řešeny adekvátními prostředky.

Čtvrtletní písemné práce jsou pečlivě připravovány, kontrolované měly odpovídající obsah, rozsah i systém hodnocení a klasifikace. Dostatečná pozornost je věnována jejich opravám, vysokou kvalitu a vypovídací úroveň má způsob provádění analýzy chyb a nedostatků. V některých třídách 1. stupně byla zjištěna nepřiměřeně vysoká četnost klasifikace.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice byly celkově velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola příkladným způsobem sleduje, zjišťuje a hodnotí výsledky vzdělávání. Využívá vlastní testy a různé druhy písemných prací, systematicky pracuje s celostátně publikovanými srovnávacími testy. Způsob zpracování, analýzy a hodnocení poskytuje učitelům, žákům i rodičům objektivní zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání, důsledně jsou přijímána opatření k eliminaci nedostatků. Počítačově zpracované statistické údaje včetně grafických analýz o výsledcích studia jsou zdrojem potřebných informací a zároveň zpětnovazebním materiálem sloužícím k sebeevaluaci školy. Přehledné údaje o výsledcích vzdělávání jsou také uvedeny ve výroční zprávě o činnosti školy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání vykazovaly převahu pozitiv, měly celkově velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 1576/99 ze dne 26. 4. 1999
2. Protokol o provedení změny č. j. Sine/2003-21
3. Učební dokumenty vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2
4. Třídní knihy 4. – 9. ročníků - školní rok 2004/2005
5. Katalogové listy 1. – 9. ročníků – školní rok 2004/2005
6. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2004/2005
7. Rozvrh hodin na školní rok 2004/2005
8. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání učitelů kontrolovaných předmětů
9. Protokoly o komisionální zkoušce – školní rok 2003/2004
10. Minimální preventivní program - školní rok 2004/2005
11. Dokumentace ředitele školy
12. Tematické plány kontrolovaných předmětů
13. Kontrolní práce z českého jazyka a matematiky – 1. pololetí školního roku 2004/2005
14. Vzorky žákovských knížek – školní rok 2004/2005
15. Inspekční zpráva čj. 132430/01-11053
16. Učební plán ZŠ – školní roky 2003/2004 a 2004/2005
17. Výroční zpráva o činnosti školy – 2003/2004
18. Vnitřní řád školy ze dne 1. srpna 2003
19. Školní řád (bez data účinnosti)
20. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (bez data účinnosti)
21. Organizace školního roku - 2004/2005
22. Plán kontrolní činnosti – 2004/2005
23. Zápisy z jednání metodického sdružení – 2004/2005
24. Zápisy z jednání předmětové komise jazyka českého – 2004/2005

ZÁVĚR

Od poslední inspekce konané v listopadu 2001 došlo ve všech sledovaných oblastech k výraznému kvalitativnímu posunu.

Personální podmínky umožňují realizovat vzdělávací program a pozitivně ovlivňují průběh a výsledky vzdělávání. Dílčí nedostatky se vyskytly v kontrolním systému.

Prostorové podmínky jsou vzhledem k počtu tříd a žáků odpovídající, materiálně-technické podmínky vytvářejí předpoklady pro efektivní vzdělávání. K výraznému zlepšení došlo v estetizaci školního prostředí.

Výuka kontrolovaných předmětů se řídí platnými dokumenty. Při výuce matematiky a českého jazyka převažovaly metody a formy práce podporující aktivní učení, učitelé vhodně uplatňovali mezipředmětové vztahy a dodržovali psychohygienické a didaktické zásady, dílčí nedostatky byly zaznamenány v organizaci výuky. Výuka občanské výchovy byla založena pouze na frontálních metodách a formách práce.

Škola příkladným způsobem sleduje, zjišťuje a hodnotí výsledky vzdělávání.

Hodnotící stupnice:

Vynikající	velmi dobrý	Dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Dagmar Raisová	Mgr. Dagmar Raisová v. r.
Člen týmu	Mgr. Vít Široký	Mgr. Vít Široký v. r.

V Prostějově dne 6. května 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Mgr. Dagmar Raisová, Západní 72, 796 04 Prostějov. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 10. května 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PhDr. et PaedDr. Zbyněk Kundrum	PhDr. et PaedDr. Zbyněk Kundrum v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-06-03	m3-1077/05-05013
Školská rada	2005-06-03	m3-1078/05-05013

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.